

ASPO-KONSERNIN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2019

Aspon vuosi 2019: Liikevaihto kasvussa ja liiketoiminnan rahavirta erittäin vahva

(Suluissa esitetty vuoden 2018 vastaavan ajanjakson luvut.)

Tammi-joulukuu 2019

- Aspon liikevaihto kasvoi ja oli 587,7 Me (540,9).
- Liikevoitto kasvoi ja oli 21,1 Me (20,6).
- Katsauskauden voitto kasvoi ja oli 16,1 Me (14,2).
- Osakekohtainen tulos parani ja oli 0,47 euroa (0,42).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 14,6 Me (15,1), Leipurin 3,0 Me (3,3) ja Telkon 8,0 Me (7,4).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 52,5 Me (20,3).

Aspon avainlukujen ja laskelmien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto vuoden 2019 alussa. Lisäksi hallinto-oikeuden huhtikuussa 2019 antama päätös alentaa Telkolle vuonna 2015 määrättyä veronlisäystä kasvatti etenkin rahoitustuottoja, ja paransi osakekohtaista tulosta 0,05 euroa. Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me. Alaskirjauksen vaikutus vuoden 2018 osakekohtaiseen tulokseen oli noin 0,16 euroa.

Loka-joulukuu 2019

- Aspon liikevaihto laski ja oli 147,0 Me (156,6).
- Liikevoitto kasvoi ja oli 5,4 Me (2,6).
- Katsauskauden voitto kasvoi ja oli 3,7 Me (0,8).
- Osakekohtainen tulos parani ja oli 0,10 euroa (0,02).
- ESL Shippingin liikevoitto oli 4,4 Me (4,2), Leipurin 1,1 Me (0,8) ja Telkon 0,9 Me (-1,0).
- Liiketoiminnan rahavirta oli 18,9 Me (12,7).

Hallituksen osinkoehdotus

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2019 jaetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta (0,44), ja että osinko maksetaan kahdessa erässä. Hallitus ehdottaa, että ensimmäinen erä, 0,22 euroa/osake, maksettaisiin huhtikuussa ja toinen erä, 0,23 euroa/osake, maksettaisiin marraskuussa.

Tarkemmat tiedot osinkoehdotuksesta ovat tässä tiedotteessa kohdassa "Osinkoehdotus".

Ohjeistus vuodelle 2020

Aspon liikevoitto vuonna 2020 on suurempi kuin vuonna 2019 (21,1 Me).

Vuoden 2020 yleisnäkymät

Markkinoiden yleinen poliittinen epävarmuus on koholla. Teollisuustuotannon kasvun odotetaan edelleen hidastuvan tai kääntyvän laskuun Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla. Raaka-ainehintojen odotetaan säilyvän nykytasolla. Aspolle tärkeä Venäjän kansantalous ja teollisuustuotanto ovat matalassa kasvussa, mutta kansainväliset pakotteet ja niiden mahdollinen lisääntyminen ylläpitävät epävarmuutta Venäjän ja muun IVY-alueen talouden kehityksestä. Yleiset

poliittiset riskit ovat edelleen koholla ja tämä voi vaikuttaa toimintaympäristöön nopeasti tai heikentää vapaakauppaa vaikuttaen myös Aspon liiketoimintojen asiakkaiden toimintaedellytyksiin. Aspon liiketoimintojen osalta suhdanteen odotetaan säilyvän ennallaan, joskin riski nopeisiin talouden muutoksiin on olemassa.

AVAINLUVUT

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos-%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Liikevaihto, Me	147,0	156,6	-6,1	587,7	540,9	8,7
Liikevoitto, Me *)	5,4	2,6	107,7	21,1	20,6	2,4
Liikevoitto-%	3,7	1,7		3,6	3,8	
Voitto ennen veroja, Me ***)	4,5	1,5	200,0	18,2	16,4	11,0
Katsauskauden voitto, Me	3,7	0,8	362,5	16,1	14,2	13,4
Tulos/osake, euroa **)	0,10	0,02	400,0	0,47	0,42	11,9
Liiketoiminnan rahavirta, Me	18,9	12,7	48,8	52,5	20,3	158,6
Oma pääoma/osake, euroa				3,92	3,75	
Oman pääoman tuotto, % (ROE)				13,5	12,4	
Omavaraisuusaste, %				30,1	29,5	
Nettovelkaantumisaste, %				162,2	154,4	
ESL Shipping, liikevoitto, Me	4,4	4,2	4,8	14,6	15,1	-3,3
Leipurin, liikevoitto, Me	1,1	0,8	37,5	3,0	3,3	-9,1
Telko, liikevoitto, Me *)	0,9	-1,0	190,0	8,0	7,4	8,1

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

*) Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

**) Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvon alaskirjauksen vaikutusta noin 0,16 euroa/osake.

***) Vuoden 2019 luvut sisältävät 1,6 miljoonan euron tuoton, joka liittyy Hallinto-oikeuden päätökseen 2.4.2019 alentaa Telkolle vuonna 2015 määrätyn 1,7 miljoonan euron veronlisäyksen määrä noin 60 000 euroon.

ASPO-KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJA AKI OJANEN KOMMENTOI VUOTTA 2019 SEKÄ VIIMEISTÄ NELJÄNNESTÄ:

”Odotuksemme vuodelle 2019 olivat sekä liikevaihdon että liikevoiton kasvun osalta poikkeuksellisen korkealla. Vuoden kuluessa jouduimme kuitenkin alentamaan ohjeistustamme, mikä oli seurausta Telkon operatiivisista haasteista ja markkinatilanteen heikentymisestä ESL Shippingin liiketoiminnassa. Vuoden 2019 liikevaihtomme oli ennätystasolla 588 miljoonaa euroa ja liikevoitto parani hieman ollen 21,1 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta kehittyi erittäin myönteisesti ja oli vuonna 2019 ennätyselliset 52,5 miljoonaa euroa, josta IFRS 16 -standardin käyttöönoton positiivinen vaikutus oli noin 14 miljoonaa euroa. Vahva liiketoiminnan rahavirta on avainasemassa jaettavan osingon kasvattamisessa, velkaantuneisuuden alentamisessa sekä tulevaisuuden investointien toteuttamisessa.

Liikevoiton kasvuvauhtia hidastaneet ulkoiset ja sisäiset tekijät on analysoitu Aspon liiketoiminnoissa, ja tarvittavia korjaustoimenpiteitä on tehty. Toimenpiteiden avulla uskomme tuloksen nousevan Aspon nykyrakenteen mahdollistamalle tasolle.

Varustamoliiketoimintamme kannattavuuteen ja koko Aspon tulokseen vaikuttivat vuonna 2019 negatiivisesti erityisesti teollisuuden poikkeukselliset seisokit sekä terästeollisuuden alentuneet kuljetusmäärät. Myönteistä sen sijaan oli Ruotsista ostetun AtoB@C-varustamon tuloskehitys, erityisesti vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Erittäin tyytyväinen olen myös LNG-alusten operatiiviseen tehokkuuteen ja alhaiseen energiankulutukseen. Valitettavasti muu varustamoliiketoiminta kärsi edelleen poikkeuksellisen voimakkaasti laskeneista teräs- ja energiateollisuuden kuljetusmääristä, minkä vuoksi osaa kalustosta jouduttiin seisottamaan vuoden viimeisellä neljänneksellä. Haastavaan markkinatilanteeseen nähden ESL Shippingin viimeisen neljänneksen liikevoittoa voi pitää hyvänä suorituksena.

Telkon viimeisen neljänneksen liikevoitto oli poikkeuksellisen heikko. Tämä oli pääosin seurausta uuden johdon toteuttamista toimenpiteistä, joilla pyritään tehostamaan käyttöpääomaa optimoimalla varastotasoja ja vähentämällä varaston hinta- ja valuuttariskiä. Näillä toimenpiteillä Telko pyrkii varmistamaan kannattavuuden paranemisen vuonna 2020.

Leipurin liiketoiminta kehittyi myönteisesti vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Sekä leipomoliiketoiminnan liikevaihto että kannattavuus paranivat, ja itämarkkinoilla kehitys oli erityisen vahvaa leipomoliiketoiminnan jatkaessa kasvuaan ja koko liiketoiminnan liikevoittotason kohottua itämarkkinoilla yli 11 prosentin.

Vaikka vuosi 2019 ei ollut liikevoiton osalta odotusten mukainen, uskon vahvasti Aspon pitkän aikavälin tuloksentelekykyyn ja strategiaamme toimivuuteen. Viime vuosina on tehty merkittäviä investointeja, ja lähivuodet keskitymme kannattavuuden parantamiseen kaikissa liiketoiminnoissa.”

ASPO-KONSERNI

LIKEVAIHTO

Liikevaihto segmenteittäin

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
	Me	Me	%	Me	Me	%
ESL Shipping	45,3	46,4	-2,4	175,0	120,1	45,7
Leipurin	31,9	31,6	0,9	115,7	121,0	-4,4
Telko	69,8	78,6	-11,2	297,0	299,8	-0,9
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-
Yhteensä	147,0	156,6	-6,1	587,7	540,9	8,7

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä. Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

Liikevaihto markkina-alueittain

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
	Me	Me	%	Me	Me	%
Suomi	48,4	53,7	-9,9	195,1	175,7	11,0
Skandinavia	21,0	20,1	4,5	84,8	62,0	36,8
Baltia	15,1	14,8	2,0	57,9	60,6	-4,5
Venäjä, muut IVY-maat +						
Ukraina	42,8	47,5	-9,9	171,2	171,9	-0,4
Muut maat	19,7	20,5	-3,9	78,7	70,7	11,3
Yhteensä	147,0	156,6	-6,1	587,7	540,9	8,7

ESL Shippingin vuonna 2018 toteuttama AtoB@C:n yrityshankinta on kasvattanut liikevaihtoa erityisesti Skandinaviassa ja Suomessa. Suomesta on muodostunut Aspon suurin markkina-alue. Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto laski vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä kaikissa liiketoimintasegmenteissä. Liikevaihdon lasku johtui etenkin Telkon tuotteiden yleisestä hintatason laskusta, mikä näkyi myös Suomen liikevaihdon laskuna. Itämarkkinoiden koko vuoden 2019 liikevaihto pysyi vertailuvuoden tasolla.

TULOS

Liikevoitto segmenteittäin

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
	Me	Me	%	Me	Me	%
ESL Shipping	4,4	4,2	4,8	14,6	15,1	-3,3
Leipurin	1,1	0,8	37,5	3,0	3,3	-9,1
Telko *)	0,9	-1,0	190,0	8,0	7,4	8,1
Muu toiminta	-1,0	-1,4	28,6	-4,5	-5,2	13,5
Yhteensä *)	5,4	2,6	107,7	21,1	20,6	2,4

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä.

*) Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto 1.1.2019 alkaen on parantanut konsernin liikevoittoa, koska esimerkiksi aiemmin vuokraan sisältynyt koron osuus esitetään nykyisin rahoituserissä.

Osakekohtainen tulos

Vuoden 2019 tammi-joulukuun tulos/osake oli 0,47 euroa (0,42). Oma pääoma/osake oli 3,92 euroa (3,75). Hallinto-oikeuden päätös 2.4.2019 alentaa Telkolle vuonna 2015 määrätyn 1,7 miljoonan euron veronlisäyksen määrä noin 60 000 euroon paransi vuoden 2019 osakekohtaista tulosta noin 0,05 euroa. Kaukon liikearvon alaskirjaus alensi vuoden 2018 osakekohtaista tulosta noin 0,16 euroa.

TALOUDELLISET TAVOITTEET

Aspo tavoittelee nykyrakenteella 6 prosentin liikevoittoa, keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa sekä enintään 130 prosentin nettovelkaantumisastetta. Aspo pyrkii saavuttamaan asettamansa taloudelliset tavoitteet vuonna 2023.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton johdosta Aspo muutti 29.4.2019 nettovelkaantuneisuusastetta koskevaa pitkän aikavälin taloudellista tavoitettaan enintään 130 prosenttiin. Aspon aiempi tavoite nettovelkaantumisasteelle oli enintään 100 prosenttia. Liikevoittotavoite muutettiin Aspon pääomamarkkinapäivän yhteydessä marraskuussa 2019. Aspon aiempi liikevoittotavoite oli 7 prosenttia. Päivitetyn liikevoittoprosenttitavoitteen taustalla on ESL Shippingin vuonna 2018 hankkiman AtoB@C-varustamon liiketoimintamalli, jonka myötä ESL Shippingin laivastosta suuri osa on vuokrakalustoa itse omistetun kaluston sijaan. Vuokra-alusten aiempaa suurempi osuus madaltaa ESL Shippingin liikevoittoprosenttia.

Vuoden 2019 tammi-joulukuun liikevoittoprosentti oli 3,6 % (3,8), oman pääoman tuotto oli 13,5 % (12,4) ja nettovelkaantumisaste 162,2 % (154,4). Nettovelkaantumisasteen vertailukelpoisuuteen

vaikuttaa yllä mainittu IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin käyttöönotto, jonka seurauksena yhtiön nettovelkaantumisasaste kasvoi siirtymähetkellä noin 30 prosenttiyksikköä.

VUODEN 2020 NÄKYMÄT

Kansainvälisen talouden kasvun odotetaan jatkuvan matalampana. Venäjän ja koko itämarkkina-alueen talouskasvu heikkenee, mutta jatkaa maltillista kasvua. Poliittiset riskit ja kansainvälinen Venäjään kohdistunut pakotepolitiikka ovat ylläpitäneet markkina-alueen riskitasoa ja siksi tulevaa kehitystä on edelleen haastava ennustaa. Uhka kansainvälisen vapaakaupan esteiden lisääntymisestä on kasvanut tai säilynyt ennallaan ja negatiivinen kehitys voi olla myös nopeaa, millä voi olla vaikutusta Aspon päämiesten, asiakasyritysten, kansainvälisten rahtihintojen tai Aspon liiketoimintojen toimintaedellytyksiin. Suomen vientiteollisuuden vientimäärien kasvu on hidastunut. Lisäksi työmarkkinatilanteen epävakaus on Suomessa lisääntynyt. Teollisuustuotannon kasvun odotetaan hidastuvan Aspon liiketoimintojen päämarkkina-alueilla Pohjois-Euroopassa. Aspon liiketoimintojen osalta suhdanne jatkuu ennallaan, joskin riski nopeisiin talouden muutoksiin on olemassa.

Aspolle tärkeiden tuotannollisten raaka-aineiden hinnat ovat laskeneet. Hintojen odotetaan yleisesti pysyvän matalalla tasolla tai nousevan vuonna 2020. ESL Shippingille tärkeiden merikuljetusten kuivarahtihinnat laskivat voimakkaasti alkuvuonna 2020 ja tulevaa hintakehitystä on vaikea ennustaa.

ASPON LIIKETOIMINNAT

ESL SHIPPING

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Katsauskauden lopulla varustamon tonnisto koostui yhteensä 51 aluksesta kantavuudeltaan 468 000 tonnia kuollutta painoa. Aluksista 24 on kokonaan omistettuja (75 % tonnistosta), kaksi alusta on vähemmistöomistettuja (2 %) ja loput 25 alusta (23 %) ovat aikarahdattuja. ESL Shippingin kilpailuetu perustuu kykyyn varmistaa teollisuuden ja energiantuotannon tuote- ja raaka-ainekuljetukset ympärivuotisesti vaikeissakin sääolosuhteissa. Varustamo tarjoaa erityispalveluina suurten valtamerialusten lastauksia ja kevennyksiä merellä.

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos-%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Liikevaihto, Me	45,3	46,4	-2,4	175,0	120,1	45,7
Liikevoitto, Me *)	4,4	4,2	4,8	14,6	15,1	-3,3
Liikevoitto-%	9,7	9,1		8,3	12,6	

*) Vuoden 2018 liikevoitto sisältää 0,9 Me elokuussa tehtyyn yrityshankintaan liittyviä järjestelykuluja.

ESL Shippingin neljännän neljänneksen liikevoitto parani 4,4 miljoonaan euroon (4,2) huolimatta viimeisellä vuosineljänneksellä poikkeuksellisen voimakkaasti laskeneista terästeollisuuden kuljetusmääristä ja toimintaa haitanneista lakoista. Liikevaihto laski 2 % vertailukaudesta ja oli 45,3 miljoonaa euroa (46,4). Katsauskauden liikevoittoprosentti parani ja oli 9,7 (9,1). Varustamon kulutehokkuus parani vertailukauteen nähden erityisesti alusten teknisen ylläpidon ja käyttöhenkilöstön osalta. Vuoden viimeisen neljänneksen aikana ESL Shippingin kuljettamien lastien määrä aleni ja oli 4,0 miljoonaa tonnia (4,5). Terästeollisuuden alentuneiden kuljetusmäärien lisäksi myös energiateollisuuden kuljetusmäärät laskivat vertailukauteen verrattuna.

Varustamon alukset operoivat vuoden neljännellä neljänneksellä pääosin Itämeren ja Pohjois-Euroopan sopimusliikenteessä suorittaen myös merilastausta ja -purkausta. Terästeollisuuden

vaikeasta markkinatilanteesta johtuen toista puskuproomu yhdistelmää seisotettiin poikkeuksellisesti joulukuussa. Supramax-alukset operoivat Kanadan arktisen alueen liikenteessä ja sen päätyttyä kansainvälisessä liikenteessä. Näiden alusten tulos jäi heikoksi, ja laski varustamon suhteellista kannattavuutta. Yleiset kuivien irtolastien kansainväliset rahtihinnat heikkenivät merkittävästi suurimmissa laivaluokissa katsauskauden loppua kohden.

ESL Shippingin kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pääosin pitkäkestoiisiin asiakassopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Katsauskauden aiemmin ennustettua merkittävästi alhaisemmista sopimuskuljetusmääristä johtuen varustamon alukset joutuivat myös operoimaan odotettua enemmän heikentyneillä spot-markkinoilla. Isommassa, yli 10 000 DWT -aluskokoluokassa alusoperointi onnistui katsauskauden heikkoon volyymitilanteeseen nähden hyvin. Myös pienemmässä, alle 10 000 DWT -alusluokassa saavutettiin odotusten mukainen liikevoittotaso. Merellä tapahtuvan suurten valtamerialusten lastaus- ja purkaustoiminta oli katsauskaudella merkittävästi vertailukautta vilkkaampaa.

Neljännän neljänneksen liikevoittoa paransi uusien LNG-alusten energiatehokkuus ja AtoB@C-varustamon hyvä tulos, joka kehittyi vertailukauteen nähden hyvin ja vastaa yrityskaupalle asetettuja odotuksia. AtoB@C-varustamon merkittävät päättymässä olleet asiakassopimukset uudistettiin ja lisäksi saatiin sopimusliikenteen laajennuksia erityisesti Ruotsin teollisuusmarkkinoilla. AtoB@C-varustamon laivaluokissa metsäteollisuuden raaka-aine- ja tuotekuljetukset toteutuivat neljännellä neljänneksellä määriltään suunnitelmien mukaisina. Raakamineraali- ja lannoitekuljetukset kehittyivät positiivisesti vertailukauteen nähden. Pienemmässä laivaluokassa sopimusliikenteen tasapaino kehittyi suotuisasti.

Uusien LNG-käyttöisten alusten nosturit ovat toimineet normaalisti. Nosturiautomaation käyttöönotto on viivästynyt merkittävästi aiemmista laajoista takuukorjaustoista johtuen. Vuonna 2019 ESL Shipping lunasti Alppila-aluksen itselleen vuonna 2011 solmitun leasingsopimuksen ehtojen mukaisesti. Aluksen siirtyminen ESL Shippingin omistukseen parantaa yhtiön kannattavuutta.

ESL Shippingin tammi-joulukuun liikevaihto kasvoi 46 % edellisvuoteen nähden ja oli 175,0 miljoonaa euroa (120,1). Liikevaihdon kasvu johtui pääosin AtoB@C-yrityskaupasta. Liikevoitto pieneni heikosta vuoden ensimmäisestä puoliskosta ja loppuvuoden aikana vallinneesta terästeollisuuden vaikeasta markkinatilanteesta johtuen 3 % ja oli 14,6 miljoonaa euroa (15,1). Vuonna 2019 ESL Shipping kuljetti lasteja 15,9 miljoonaa tonnia (13,4).

ESL Shipping on aloittanut toimenpiteet ruotsalaisten varustamoyhtiöidensä yhdistämiseksi yhteen yhtiöön, ja AtoB@C-liiketoiminta siirtyi vuoden 2020 alusta ruotsalaiseen tonnistoverojarjestelmään.

ESL Shippingin näkymät 2020

Kuivien irtolastien maailmanmarkkinahinnat ovat vuoden 2020 alussa olleet yhtä heikolla tasolla kuin vertailukauden alussa. Vuoden alusta astui voimaan maailmanlaajuinen laivapolttoaineiden tiukentunut rikkisääntely, joka voi johtaa kasvavaan hintatason vaihteluun ja ajoittaiseen niukkuuteen sääntöjen mukaisen polttoaineen saatavuudessa. Runsasrikkisen polttoaineen käyttö voi kuitenkin jatkua aluksissa, jotka on varustettu rikkipesurilla. Eri polttoainelaatujen hintaeron lopullinen määrittäminen markkinoilla voi vaikuttaa etenkin enemmän kaukoliikenteessä operoivien varustamon Supramax-alusten kilpailukykyyn ja kannattavuuteen. Suurilla hintavaihteluilla voi olla lyhytaikaisia vaikutuksia kannattavuuteen huolimatta siitä, että polttoaineen hintariskiä hallitaan kattavasti kuljetussopimusten polttoaineklausuuleilla. ESL Shippingin kaikki alukset käyttävät polttoaineenaan joko ympäristöystävällistä vähärikkistä öljyä tai merkittävästi hiilidioksidipäästöjä vähentävää lähes kokonaan rikitöntä nesteytettyä maakaasua.

Taloukasvu on hidasta varustamon päämarkkina-alueella. ESL Shippingille tärkeiden teollisuusalojen näkymät ovat kuitenkin parantuneet edellisen vuoden lopun tilanteeseen nähden ja aiempia teollisuuden tuotannon rajoitustoimia on voitu perua. Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetin käytöstä on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Pohjoiseurooppalaisen terästeollisuuden tuotannon uskotaan normalisoituvan tyydyttävälle tasolle ja ennustetut kuljetusmäärät vuodelle 2020 ovat vuonna 2019 toteutuneita korkeammat. Sopimuskumppanien yleiset kuljetusmääräennusteet ovat tyydyttävällä tasolla tärkeimmissä asiakassegmenteissä. Energiateollisuuden kuljetusmäärät todennäköisesti alentuvat koko Pohjois-Euroopan alueella vallitsevan poikkeuksellisen lämpimän sään johdosta. Venäläisen rautapelletin laivaukset Suomen kautta Keski-Eurooppaan varustamon aluksilla ovat alkaneet uudelleen. Markkinoilla esiintyy edelleen kysynnän ja hintatason yleistä epävarmuutta. Kansainväliseen vapaakauppaan kohdistuvat positiiviset tai negatiiviset toimenpiteet ja poliittisten riskien kasvu vaikuttavat globaaleihin tavaravirtoihin. Rahtimarkkinoiden yleinen kehitys vuonna 2020 vaikuttaa eniten varustamon suurimpien Supramax-alusten tulokseen. Suurten alusten rahdit ovat vuoden 2020 alussa jälleen historiallisesti alhaisella tasolla.

Kevään aikana voi Suomessa esiintyä laajalti lakkoja, joilla saattaa olla merkittäviä vaikutuksia ESL Shippingin asiakasyritysten ja niiden toimitusketjujen toimintaan. Mahdolliset lakot saattavat vaikuttaa myös laivapolttoaineiden saatavuuteen Suomessa.

Varustamolle tärkeän merellä tapahtuvan suurten alusten lastaus- ja purkaustoiminnan kysynnän arvioidaan säilyvän vähintään tyydyttävänä. Varustamon pienemmän laivaluokan sopimuskuljetusten määrien arvioidaan olevan hyvät ja sopimuskattavuus on edellisvuotta parempi. Pienemmässä laivaluokassa uusittujen ja uusien aikarahtisopimusten hintataso on kokonaisuudessa edellisvuotta alhaisempi, mikä parantaa varustamon kannattavuutta.

ESL Shipping tutkii aktiivisesti eri mahdollisuuksia osallistua nykyistä laajemmin Venäjän arktisen alueen kasvussa oleville markkinoille. Varustamo jatkaa myös kehitystyötä markkinoiden tehokkaimpien ja ympäristöystävällisimpien tulevaisuuden kuljetusratkaisujen tarjoamiseksi myös AtoB@C:n pienemmässä laivaluokassa. Samalla tutkitaan mahdollisuuksia käyttää liiketoiminnan kehityksen vauhdittamiseen erilaisia kansainvälisessä varustamoliiketoiminnassa yleisesti käytössä olevia alusten omistukseen ja rahoitukseen liittyviä uudenlaisia ratkaisuja.

ESL Shipping on tehostanut toimintaansa ottamalla käyttöön koko laivaoperaation kattavan uuden toiminnanohjausjärjestelmän, joka yhdistää sekä Suomen että Ruotsin rahtioperaation samaan tietojärjestelmään. Varustamo vahvistaa myynnin resursseja strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja on nimittänyt uuden kaupallisen johtajan maaliskuun alusta alkaen.

Vuonna 2020 telakoidaan suunnitelman mukaan kolme suurempaa alusyksikköä toisen neljänneksen aikana sekä toinen puskuproomu yhdistelmistä kokonaisuudessaan kolmannella neljänneksellä. Pienempiä aluksia telakoidaan vähintään kaksi kolmannella neljänneksellä. Näiden määräaikaistelakointien yhteydessä aluksiin asennetaan uusien ympäristömääräysten edellyttämät painolastivesien puhdistusjärjestelmät. Seisotettuna ollut puskijayksikkö palautettiin liikenteeseen tammikuun aikana.

LEIPURIN

Leipurin tarjoaa ratkaisuja erityisesti leipomoasiakkaille sekä kodin ulkopuolisen syömisen (foodservice) ketjuasiakkaille ja osittain muulle elintarviketeollisuudelle sekä vähittäiskaupalle. Leipurin liiketoiminta on jakaantunut kolmeen osa-alueeseen: leipomoliiketoiminta, koneliiketoiminta ja uusimpana foodservice-liiketoiminta. Leipomoliiketoiminnan tarjoamat ratkaisut käsittävät muun muassa tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet ja koulutuksen. Koneliiketoiminnassa Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Foodservice-liiketoiminnassa Leipurin

tarjooma sisältää muun muassa hankinta- ja logistiikkapalveluita sekä brändättyjä konsepteja. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Ukrainassa, Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos-%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Liikevaihto, Me	31,9	31,6	0,9	115,7	121,0	-4,4
Liikevoitto, Me	1,1	0,8	37,5	3,0	3,3	-9,1
Liikevoitto-%	3,4	2,5		2,6	2,7	

Leipurin-liiketoiminnan neljännestä neljänneksen liikevoitto parani vertailukauteen verrattuna 38 % ja oli 1,1 miljoonaa euroa (0,8). Liikevoitto parani leipomoliiketoiminnan operatiivisten toimintojen tehostamisen ja itämarkkinoiden kannattavan kasvun seurauksena. Koneliiketoiminta oli tappiollinen ja jäi merkittävästi vertailukauden liikevoitosta. Neljännellä neljänneksellä koneliiketoiminta uudelleenorganisointiin ja toimintoja tehostettiin kiinteiden kulujen alentamiseksi. Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vertailukaudesta ja oli 31,9 miljoonaa euroa (31,6). Neljännestä neljänneksen liikevoittoprosentti oli 3,4 % (2,5). Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto laski heikosta konemyynnistä johtuen noin 6 % ja oli 11,1 miljoonaa euroa (11,8), ja liikevoittoprosentti parani ollen noin 11 % (10).

Leipomoliiketoiminnan liikevaihto, joka oli yli 80 % Leipurin kokonaisliikevaihdosta, kasvoi hieman neljännellä neljänneksellä ja liikevoitto parani merkittävästi toteutettujen tehostamistoimenpiteiden ja toimitusketjun kehittämisen seurauksena. Itämarkkinoilla leipomoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi neljännellä neljänneksellä 6 % ja oli 9,6 miljoonaa euroa (9,1). Kasvu oli hyvää erityisesti Ukrainassa sekä Valko-Venäjällä. Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen leipomoliiketoiminnan liikevoittoprosentti oli noin 12 % (9). Länsimarkkinoilla leipomoliiketoiminnan liikevaihto laski Puolan liiketoiminnasta luopumisesta johtuen, mutta kannattavuus parani merkittävästi vertailukaudesta operatiivisen tehokkuuden paranemisen myötä. Liikevaihto kasvoi erityisesti Liettuassa ja Virossa. Suomessa liikevaihto oli vertailukauden tasolla liiketoimintansa lopettaneiden leipomoasiakkaiden negatiivisesta vaikutuksesta huolimatta ja kannattavuus parani toimintatapojen tehostamisen seurauksena.

Neljännellä neljänneksellä kuluttajaluottamuksessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vertailukauteen verrattuna Leipurin päämarkkinoilla. Suomessa ruoan inflaatio oli vertailukauden tasolla, mutta Venäjällä ruoan inflaatiovauhti hidastui vertailukauteen nähden. Leipurin-liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineiden hinnoissa oli vaihtelua raaka-aineryhmittäin, ja satokausituotteiden markkinahintojen osalta eri raaka-aineryhmien välinen vaihtelu oli voimakasta. Kokonaisuudessaan markkinahinnat olivat hieman vertailukautta korkeammat.

Foodservice-liiketoiminta, joka on uutena liiketoimintana toistaiseksi keskittynyt pääasiassa Suomen markkinoille, oli neljännellä neljänneksellä noin 4 % Leipurin kokonaisliikevaihdosta. Neljännellä neljänneksellä lanseerattiin uusi lisensointiliiketoimintamalliin perustuva Baker's Story -leipomokahvilakonsepti. Ensimmäinen Baker's Story avattiin Tampereella yhdessä paikallisen leipomoyrittäjän kanssa ja toimenpiteet liiketoiminnan kasvattamiseksi jatkuivat.

Koneliiketoiminta oli merkittävästi tappiolla ja jäi selvästi vertailukauden liikevoitosta. Koneliiketoiminnalle on ominaista voimakas sykliisyys, joka johtuu projektitoimitusten jaksottumisesta. Neljännestä neljänneksen aikana koneliiketoiminnan liikevaihto kasvoi noin 4 %. Koneliiketoiminta uudelleenorganisointiin ja muun muassa Leipurin omassa konetuotannossa käytiin YT-neuvottelut, joiden lopputulemana kuuden henkilön työsuhde päätettiin lopettaa. Lisäksi koneliiketoiminnan johtamisrakennetta tehostettiin.

Leipurin liiketoimintamahdollisuuksien kannalta merkittävänä kuluttajamarkkinoita muokkaavina trendeinä jatkuivat kodin ulkopuolisen syömisen lisääntyminen, ja välipalasyömisen sekä kahvileipien

kulutuksen kasvu. Teollisen pakatun leivän markkina on edelleen laskussa länsimarkkinoilla, kun taas myymäläleipomoiden sekä myymäläpaistopisteiden markkina on jatkanut kasvuaan aiheuttaen haasteita sekä teollisten että artesaanileipomoiden toiminnalle. Venäjällä myymäläleipomoiden markkina sekä kahvileipien kulutuksen kasvu on tasaantunut, leivän kulutus on edelleen lievässä laskussa, ja kuluttajien heikentyneen ostovoiman takia halvempien leipien kulutus on kasvanut.

Leipurin-liiketoiminnan tammi-joulukuun liikevoitto laski ja oli 3,0 miljoonaa euroa (3,3). Liikevoitto kasvoi leipomoliiketoiminnassa noin 1,4 miljoonaa euroa operatiivisen tehokkuuden paranemisen sekä itämarkkinoiden kasvun myötä, mutta koneliiketoiminnan liikevoitto laski 1,6 miljoonaa euroa vertailukauden hyvästä liikevoitosta ja oli tappiolla. Liikevaihto laski vertailukaudesta ja oli 115,7 miljoonaa euroa (121,0). Liikevaihto laski erityisesti koneliiketoiminnassa. Tammi-joulukuun liikevoittoprosentti oli 2,6 % (2,7). Venäjän, muiden IVY-maiden ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto kasvoi noin 4 % ja oli 37,9 miljoonaa euroa (36,3), ja liikevoittoprosentti oli noin 9 % (8).

Leipurin näkymät 2020

Toimialan markkinatilanteen odotetaan pysyvän haastavana Leipurin keskeisillä markkinoilla. Leipurin pääasiakasryhmien eli leipomoiden sekä foodservice-keittajien kehitys jatkuu asiakaskohtaisesti hyvin vaihtelevana. Leipurin liiketoiminnalle tärkeiden raaka-aineryhmien markkinahintojen vaihtelun odotetaan jatkuvan ja vuoden 2019 satokausituotteiden markkinahintojen odotetaan kokonaisuudessa nousevan. Leipurin markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana leipomoteollisuuden sektorilla Suomessa, Baltiassa ja Venäjällä. Asiakaskokemuksen jatkuva parantaminen, toimintatapojen tehokkuus, itämarkkinoiden kasvuhankkeet, Baker's Story -liiketoiminnan kasvattaminen sekä koneliiketoiminnan palauttaminen voitolliseksi ovat vuoden 2020 toiminnan painopisteitä.

Venäjällä kuluttajaluottamus on alhaisella tasolla ja lisäksi kansainväliset pakotteet sekä niiden mahdollinen lisääntyminen ovat kasvattaneet epävarmuutta maan talouden kehityksestä. Paikallisen valmistuksen kehittyminen on kiristänyt hintakilpailua itämarkkinoilla ja Leipurin jatkaa alueella sekä leipomoraaka-aineiden omatuotannon että ulkopuolisen hankinnan kehittämistä pystyäkseen entistä paremmin vastaamaan mahdollisiin kysynnän muutoksiin. Leipurin tavoitteena on säilyttää alueella hyvä kannattavuus, vahvistaa markkina-asemaansa ja hakea kasvua erityisesti leipä- ja kahvileipäsektoreilta sekä myymäläleipomoista.

Foodservice-markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnan uusi kasvualue. Leipurin jatkaa panostuksia foodservice-markkinoilla erityisesti Suomessa ja laajemmin länsimarkkinoilla, missä Leipurin vastaa muun muassa kahvilaketjujen sekä leipomokahviloiden kasvavaan kysyntään. Leipurin foodservice-tarjooman kehityksen tavoitteena on luoda uusia liiketoimintamalleja ja palveluita, kuten Baker's Story -lisensointiliiketoiminta, jotka auttavat sekä asiakkaita että Leipurin-liiketoimintaa menestymään kasvavassa foodservice-markkinassa.

Koneliiketoiminnassa leipomoiden ja elintarviketeollisuuden laiteinvestointien odotetaan pysyvän nykytasolla Suomessa. Baltiassa laiteinvestointien odotetaan lähitulevaisuudessa vähenevän. Venäjällä ei odoteta merkittäviä muutoksia investointien tasossa. Leipurin omatuotannon osalta vahvistetaan myynnin laajentamista uusille vientimarkkinoille ja toimintaa tehostetaan edelleen prosesseja sekä toimintatapoja muuttamalla. Vuoden 2019 aikana päämieskoneliiketoiminnassa tapahtuneiden päämiesvaihdosten ennakoitaan vaikuttavan negatiivisesti päämieskoneliiketoimintaan erityisesti Venäjällä. Koneliiketoiminnan voimakas liikevaihdon ja kannattavuuden vaihtelu tulee jatkumaan liiketoiminnan luonteesta johtuen. Katsauskauden lopussa koneliiketoiminnan tilauskanta vuoden 2020 ensimmäiselle vuosipuoliskolle on kohtuullinen johtuen muun muassa siitä, että vuoden 2019 viimeiselle neljännekselle suunniteltujen merkittävien Venäjän konetoimitusten aikataulu siirtyi yhtiöstä riippumattomista syistä vuoden 2020 toiselle neljännekselle. Omatuotannossa on parannettu kulutehokkuutta ja fokuksen lisääminen elintarviketeollisuuden viilennys- ja pakastusratkaisuihin lisää merkittävästi markkinapotentiaalia.

TELKO

Telko on johtava muoviraaka-aineiden, teollisuuskemikaalien ja voiteluaineiden asiantuntija ja jakelija. Osana Telko-segmenttiä raportoitava Kauko on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen ja pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin. Telko-segmentillä on yhtiöitä Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Romaniassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Ukrainassa, Kazakstanissa, Uzbekistanissa, Azerbaidzanissa, Kiinassa sekä Saksassa.

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos-%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Liikevaihto, Me	69,8	78,6	-11,2	297,0	299,8	-0,9
Liikevoitto, Me *)	0,9	-1,0	190,0	8,0	7,4	8,1
Liikevoitto-%	1,3	-1,3		2,7	2,5	

Aspo on muuttanut 1.1.2019 segmenttiraportointiaan siten, että Kauko raportoidaan osana Telko-segmenttiä. Kaukon osuus Telko-segmentin liikevaihdosta viimeisellä neljänneksellä oli 5,9 miljoonaa euroa (9,1) ja koko vuonna 26,7 miljoonaa euroa (33,6).

*) Vuoden 2018 luvut sisältävät Kaukon liikearvoon joulukuussa tehdyn alaskirjauksen 4,8 Me.

Telkon toimintaympäristö heikkeni kaikilla markkina-alueilla talouskasvun hidastumisen seurauksena. Talouskasvun hidastuminen sekä epävarmuuden lisääntyminen näkyivät muun muassa Telkon myymien raaka-aineiden hintojen laskuna, koventuneena hintakilpailuna ja asiakkaiden varovaisempina ostoina.

Muoviraaka-aineiden hinnat volyyymimuoveissa laskivat 3 % edellisestä neljänneksestä ja olivat noin 10 % vertailukautta alemmalla tasolla. Teknisten muovien hintakehitys vaihteli tuoteryhmittäin, mutta hinnat olivat kuitenkin selkeästi vertailukautta alhaisemmalla tasolla. Kemikaalien keskihinnat laskivat noin 2 % edellisestä neljänneksestä ja olivat noin 15 % alhaisemmalla tasolla kuin vertailukaudella..

Telko-segmentin neljännän neljänneksen liikevaihto laski 11 % ja oli 69,8 miljoonaa euroa (78,6). Myynnin volyyymi laski 1 % vertailukauteen verrattuna. Telko-segmentin itämarkkinoiden eli Venäjä, muut IVY-maat ja Ukraina -markkina-alueen liikevaihto laski 8 % ja oli 31,6 miljoonaa euroa (34,4). Länsimarkkinoilla liikevaihto oli 35,7 miljoonaa euroa (42,3).

Muoviliiketoiminnan liikevaihto laski 5 % ja oli 35,4 miljoonaa euroa (37,3). Kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto laski 11 % ja oli 28,5 miljoonaa euroa (32,2). Kaukon liikevaihto laski 35 % ja oli 5,9 miljoonaa euroa (9,1). Telko-segmentin neljännän vuosineljänneksen liikevoitto oli 0,9 miljoonaa euroa (-1,0) ja liikevoittoprosentti oli 1,3 % (-1,3). Vertailukausi sisältää Kaukon liikearvon alaskirjauksen 4,8 miljoonaa euroa.

Strategiansa mukaisesti Telko-liiketoiminta ryhtyi toimenpiteisiin matalakatteisen ja hitaasti kiertävän varaston purkamiseksi. Näiden toimenpiteiden vaikutus liikevoittoon oli noin -0,9 miljoonaa euroa. Liikevoiton heikkenemiseen vaikuttivat myös volyyymien lasku, edelleen jatkunut raaka-aineiden hintojen lasku sekä valuuttakurssimuutokset, joiden yhteenlaskettu tulosvaikutus oli noin -0,9 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta parantui merkittävästi.

Vuonna 2019 Telko-segmentin liikevaihto laski 1 % ja oli 297,0 miljoonaa euroa (299,8). Liikevoitto oli 8,0 miljoonaa euroa (7,4). Liikevoittoprosentti oli 2,7 % (2,5). Vuonna 2019 Telko-segmentin itämarkkinoiden eli Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 132,8 miljoonaa euroa (128,5). Telko-segmentin länsimarkkinoiden liikevaihto oli 155,8 miljoonaa euroa (161,7). Muoviliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 3 % ja oli 152,2 miljoonaa euroa (147,7). Kemikaaliliiketoiminnan liikevaihto pysyi samalla tasolla ja oli 118,1 miljoonaa euroa (118,5). Kaukon liikevaihto laski 21 % ja oli 26,7 miljoonaa euroa (33,6).

Telkon toimitusjohtaja Kalle Kettunen irtisanoutui 20.5.2019, ja Telkon hallitus nimitti väliaikaiseksi toimitusjohtajaksi yhtiön talousjohtaja Tomi Tannisen. Telkon uudeksi toimitusjohtajaksi nimitettiin 28.10. alkaen KTM Mikko Pasanen, ja Tanninen jatkaa yhtiön talousjohtajana.

Telkon näkymät 2020

Vuoden 2020 aikana Telko jatkaa aloitettuja käyttöpääoman tehostamiseen sekä kannattavuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Kasvua haetaan nykyisillä maantieteellisillä alueilla korkeamman lisäarvon teknisistä tuotteista. Samalla Telko jatkaa asiakkuuksien ja tuoteportfolion kehittämistä kasvuedellytyksien turvaamiseksi. Telkon Green Portfolio -liiketoiminnan odotetaan kasvavan kaupallisesti merkittäväksi tulevaisuudessa.

Kansainvälisen kaupan ja talouden epävarmuus jatkuu. Yleisen taloussuhdanteen odotetaan pysyvän heikkona ja teknisten tuotteiden kysynnän ei odoteta piristyvän. Volyyymuovien poikkeuksellisen pitkäkestoisen negatiivisen hintakehityksen odotetaan tasaantuvan ja kemikaalien hintojen pysyvän samalla tasolla. Voimakkaat muutokset raakaöljyn hinnassa saattavat heilauttaa hintoja nopeastikin.

Telkolle tärkeiden itämarkkinoiden kysyntätilanteen odotetaan säilyvän ennallaan tai heikkenevän. Venäjän markkinan kasvuvauhdin odotetaan hidastuvan. Ukrainan liiketoiminta on Telkolle merkittävä, ja maan poliittiset sekä taloudelliset ongelmat saattavat vaikuttaa alueen kysyntään. Suomessa toimialaa uhkaavilla lakoilla saattaa olla toteutuessaan merkittävä vaikutus Suomen myyntivolyyymiin ja vaikuttavan tulokseen negatiivisesti.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos-%	1-12/2019	1-12/2018	Muutos-%
Liikevaihto, Me	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Liikevoitto, Me	-1,0	-1,4	28,6	-4,5	-5,2	13,5

Muun toiminnan liiketulos oli parempi kuin vertailukaudella, jolloin tulosta rasittivat toimitilojen päällekkäiset kustannukset ja suurempi ulkopuolisten palvelujen käyttö.

RAHOITUS

Konsernin rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 23,7 miljoonaa euroa (12/2018: 19,3). Konsernitaseen korolliset velat olivat 221,7 miljoonaa euroa (12/2018: 199,4). Konsernitaseen korolliset velat kasvoivat vuoden 2019 alussa IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin myötä vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna. Korollisten velkojen keskiporko ilman vuokrasopimusvelkoja oli katsauskauden päättyessä 1,4 % (12/2018: 1,6 %). Korottomat velat olivat 66,2 miljoonaa euroa (12/2018: 83,7).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 162,2 % (12/2018: 154,4) ja omavaraisuusaste 30,1 % (12/2018: 29,5). Sekä nettovelkaantumisaste että omavaraisuusaste paranivat edelliseen vuosineljännekseen verrattuna. Vuoden 2019 alussa IFRS 16 -standardin käyttöönoton seurauksena

nettovelkaantumisasaste kasvoi noin 30 prosenttiyksikköä ja omavaraisuusaste heikkeni vuoden 2018 tilinpäätökseen verrattuna.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa parani vertailukauteen nähden ja oli 52,5 miljoonaa euroa (20,3). IFRS 16 -standardin aiheuttama liiketoiminnan rahavirtaa ja vapaata rahavirtaa parantava vaikutus oli noin 14 miljoonaa euroa. Käyttöpääoman muutos oli katsauskaudella 9,3 miljoonaa euroa (-10,7). Käyttöpääoman paranemiseen vaikutti tehostunut varastojenhallinta. Investointien rahavirta oli -7,3 miljoonaa euroa (-55,1). Konsernin vapaa rahavirta oli 45,2 miljoonaa euroa (-34,8).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 40 miljoonaa euroa. Valmiusluottolimiitit olivat katsauskauden päättyessä kokonaisuudessaan käyttämättömiä. Aspon 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 21 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 aikana erääntyi rahoitussopimuksia yhteensä noin 35 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 aikana erääntyy 20 miljoonan euron valmiusluottolimiitti ja 25 miljoonan euron velkakirjalaina.

Aspo allekirjoitti toukokuussa luottosopimuksen, jonka määrä on 15 miljoonaa euroa ja laina-aika kolme vuotta. Lisäksi Aspo allekirjoitti kesäkuussa 20 miljoonan euron suuruisen valmiusluottolimiittisopimuksen, jonka maturiteetti on kolme vuotta. Molemmilla luottosopimuksilla korvattiin vastaavanlaiset aiemmat luottosopimukset.

Syyskuussa 2019 Aspo Oyj osallistui Vakuutusyhtiö Garantian takaamaan 40 miljoonan euron ryhmäjoukkovelkakirjalainaan 15 miljoonan euron lainaosuudella. Lainan maturiteetti on viisi vuotta ja lainan kiinteä vuotuinen kuponnikorko on 0,75 prosenttia. Kuponnikoron lisäksi Aspo maksaa Garantialle vuotuista takausprovisiota. Lainaosuudesta saatavat varat käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Aspo laski 27.5.2016 liikkeeseen 25 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponnikorko on kiinteä 6,75 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin neljän vuoden kuluttua liikkeeseenlaskupäivästä eli aikaisintaan toukokuussa 2020.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksilla, joiden käypä arvo 31.12.2019 oli -0,1 miljoonaa euroa (12/2018: -0,2). Rahoitusinstrumentit ovat käyvän arvon hierarkian tasolla 2.

Aspo-konsernin rahoitusjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi on nimitetty 1.3.2020 alkaen KTM Keijo Keränen. Keränen seuraa tehtävässä Harri Seppälää, joka on ilmoittanut jättävänsä rahoitusjohtajan tehtävän keväällä 2020.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit vuoden viimeisellä neljänneksellä koostuivat pääasiassa vuotuisista ylläpitoinvestoinneista. Vuonna 2019 merkittävin yksittäinen investointi oli ESL Shippingin ms Alppila -aluksen lunastaminen elokuussa.

Investoinnit segmenteittäin ilman yritysostoja

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
	Me	Me	%	Me	Me	%
ESL Shipping	0,4	3,4	-88,2	18,6	41,9	-55,6
Leipurin	0,1	0,1	0,0	0,5	0,5	0,0
Telko	0,2	0,3	-33,3	0,7	0,7	0,0
Muu toiminta	0,0	0,0	-	0,1	0,1	0,0
Yhteensä	0,7	3,8	-81,6	19,9	43,2	-53,9

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö segmenteittäin katsauskauden lopussa

	12/2019	12/2018	Muutos-%
ESL Shipping	277	276	0,4
Leipurin	297	323	-8,0
Telko	330	334	-1,2
Muu toiminta	27	25	8,0
Yhteensä	931	958	-2,8

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli kauden lopussa 931 (958).

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmä on kytketty henkilöstörahastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäseninä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Osakepalkintaohjelmat 2018–2020

Aspo Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2018 kolmesta uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uusien järjestelmien tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi pitkällä aikavälillä sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyiset yhtiön osakkeiden ansaintaan ja kertymiseen perustuvat palkkiojärjestelmät.

Osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2018, 2019 ja 2020. Yhtiön hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 perustuu konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS).

Osakepalkkiojärjestelmän kohderyhmään ansaintajaksolla 2019 kuuluu 15 henkilöä mukaan lukien johtoryhmän jäsenet. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2019 maksetaan vuonna 2020 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Osakepalkkiojärjestelmän 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 500 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Vuoden 2018 ansaintajakson palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2018 ansaintajakson perusteella luovutettiin maaliskuussa 2019 osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 7 711 kappaletta yhtiön hallussa olleita omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmä 2018–2020

Johtoryhmän osakepalkkiojärjestelmässä 2018–2020 on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2018–2020. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 perustuu konsernin liikevoittoon (EBIT) ja sen maksaminen edellyttää poikkeuksellista onnistumista. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2018–2020 maksetaan vuonna 2021 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Ansaintajakson 2018–2020 perusteella maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 200 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden.

Sitottava osakepalkkiojärjestelmä 2018

Sitottavan osakepalkkiojärjestelmän palkkio perustuu osallistujan voimassa olevaan työ- tai toimisuhteeseen ja työssäolon jatkumiseen sitouttamisjaksolla ja se maksetaan yhtiön osakkeina 12-36 kuukauden mittaisen sitouttamisjakson päättymisen jälkeen. Sitottava osakepalkkiojärjestelmä on tarkoitettu vain yksittäisille avainhenkilöille hallituksen erityisellä päätöksellä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään 100 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Järjestelmän piirissä ei ole ollut osallistujia vuosina 2018-2019.

TUTKIMUS- JA KEHITYSTOIMINTA

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistuu segmenttien luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin.

YRITYSVASTUU

Aspo uskoo, että sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön näkökulmasta kestävä liiketoiminta on edellytys pitkän aikavälin arvonluontiin. Vastuullisesti johdettu, kasvava yritys luo työtä, verotuloja ja hyvinvointia. Aspon vastuullisuustyön johtamisesta vastaa konsernin toimitusjohtaja, joka raportoi yhtiön hallitukselle riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Aspon eettiset ohjeet (Code of Conduct) luovat yhteiset pelisäännöt vastuulliselle liiketoiminnalle konsernin kaikille tytäryhtiöille. Aspon hallitus hyväksyi uudistetut eettiset ohjeet joulukuussa 2019.

Aspo on vuodesta 2018 alkaen ollut YK:n Global Compact -aloitteen jäsen, ja konsernin toimintaa ohjaavat YK:n määrittelemät kymmenen ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristöä ja korruption vastaisuutta koskevaa periaatetta. Vuonna 2019 Aspo liittyi myös yritysvastuuverkosto FIBSin jäseneksi, ja pyrkii aktiivisesti kehittämään vastuullisuustyötään sekä konserni- että tytäryhtiötasolla.

Aspo toimii hyvän yrityskansalaisen tavoin kaikissa toimintamaissaan. Hyvä yrityskansalaisuus on yhteiskunnallista vastuuta, joka näkyy muun muassa siinä, että Aspo maksaa verot aina siihen maahan, missä tuloskin on tehty. Aspo kohtelee oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti työntekijöitään ja sidosryhmiään kaikissa toimintamaissaan. Aspon omistamien liiketoimintojen toimialoilla keskeisimmät yritysvastuuseen liittyvät asiat koskevat energiankulutuksen ja jätteen vähentämistä, henkilöstön hyvinvointia ja turvallisia työolosuhteita, tasa-arvoa sekä hyvää hallintotapaa.

Aspon vastuullisuusraportti tullaan esittämään Aspon vuosi 2019 -julkaisussa.

RISKIT JA RISKIENHALLINTA

Kansainvälisen kaupan heikentyminen maailmantalouden kasvun hidastumisen myötä sekä talouden kehitykseen liittyvän epävarmuuden lisääntyminen ovat vähentäneet vientiä ja heikentäneet investointinäkymiä. Globaalien ostopääällikköindeksien lasku on pysähtynyt, mutta keskeisissä EU:n tuotantomaisissa, kuten Saksassa, tilanne heikkenee edelleen. Muutos on vaikuttanut teollisuuden tuotantoon muun muassa euroalueella ja on nähtävissä riskien lisääntymisenä Aspon markkina-alueilla siitakin huolimatta, että Suomen viennissä on nähtävissä kasvua erityisesti viennissä EU:n ulkopuolelle. Epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta euroalueen talouskasvu on jatkunut, joskin hitaasti. Jatkuva, vaikkakin hidastuva, työllisyyden kasvu ja nousevat palkat tukevat kuitenkin edelleen euroalueen talouden kestävyyttä. Poliittiset jännitteet ovat kasvaneet ja riskit niiden myötä lisääntyneet, mutta niiden ei arvioida vaikuttavan lyhyellä tähtäimellä Aspon liiketoimintaan. Yhdysvaltojen ja Kiinan kauppasota tuontitulleineen rajoittaa maailman vapaakauppaa ja on jo hidastanut Kiinan talouden kasvua, mutta ei ole suoraan vaikuttanut Aspon liiketoimintaan. Aspolla ei ole liiketoimia, joihin Brexit tai sen toimeenpanon malli vaikuttaisivat tai tulisivat myöskään vaikuttamaan suoraan, mutta Aspon omistamien liiketoimintojen päämiesten tai asiakkaiden kautta epäsuoria vaikutuksia saattaa syntyä.

Finanssikriisin jälkeen maailmantalous on kasvanut samanaikaisesti kaikilla Aspon markkinoilla, mutta eri alueilla eri vauhdilla, pääsääntöisesti kuitenkin hitaana. Euroalueella kasvu on hidastunut ja syynä pidetään kauppapoliittisten jännitteiden lisääntymistä, mutta myös odotettavissa oleva Brexit lisää epävarmuutta. Venäjällä kansantuote kasvoi noin yhden prosentin verran ja teollisuustuotanto pari prosenttia, eli molempien kasvu on hidastunut maailmantalouden kasvun hidastumisen myötä. Ruplan kurssi on vahvistunut, osittain öljyn hinnan nousun seurauksena. Venäjän valuuttavaranto ja öljyrahasto ovat kasvaneet talouden normalisoitumisen myötä. Logistiikkaketjuissa merikuljetusten kuivarahtihinnat nousivat voimakkaasti ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta kääntyivät laskuun syyskuun alusta alkaen päättyen vuoden lopussa huhtikuun tasolle.

Aspon kaikkien toimialojen taloudelliset riskit ovat hitaassa kasvussa vaikka markkinat ovatkin suhteellisen vakaassa tilassa. Arvaamattomuus kansainvälisessä politiikassa ja kauppapoliitikassa sekä nopeat liikkeet valuuttojen arvoissa tai hyödykemarkkinoilla voivat vaikuttaa Aspon liiketoimintojen tuotteiden kysyntään ja kilpailukykyyn. Venäjällä yksityisen kulutuksen kasvua tukivat reaali-palkkojen nousu ja hidastuva inflaatio. Talouden rakenteellisia uudistuksia ei Venäjällä ole saatu aikaan minkä seurauksena talouden odotetaan kasvavan vain maltillisesti ja edelleen lähinnä valtion ohjaamien investointihankkeiden seurauksena. Öljyn hinnan vaikutus Venäjän talouteen on merkittävä.

Strategiset riskit

Poliittiset ja taloudelliset riskit ovat maailmanlaajuisesti kasvaneet, mikä voi vaikuttaa Aspon toimintaympäristöön nopeasti. Vapaakauppa on jo heikentynyt ja muutokset saattavat jäädä pitkäaikaisiksi. Aspon markkina-alueen taloudellinen ja poliittinen tilanne on saattanut vaikeuttaa Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten toteuttamista. Tilanne voi jatkua nykyisen kaltaisena edelleen, mutta taloudellisen ja poliittisen paineen vaihdellessa se voi muuttua nopeastikin. Tilanteen muuttuminen epäsuotuisaksi voi johtaa siihen, että Aspo ei saavuta taloudellisia tavoitteitaan määrittelemässään ajassa.

Venäjän talous on vakiintunut, inflaatio on hidastunut ja talouden kasvu on hidasta. Kulutuskysynnän heikentyminen pitkällä aikavälillä on vaikuttanut yleisesti kauppaan, ja lyhyen nousun jälkeen luonnollinen ostovoiman kasvu on vaihtelevaa, mutta katsauskauden lopussa vahvistuvaa. Venäjän rahoitusmarkkinoilla ja maksuliikenteessä ei ole nähty heikkenemisen merkkejä, mutta niihin liittyy riskejä, joita voidaan nähdä esimerkiksi Venäjän pankkisektorilla.

Ukrainassa talouden tila on edelleen heikko ja makrotalous näyttää heikkenemisen merkkejä lähes kaikilla sektoreilla rakentamista lukuun ottamatta. Inflaatio on hidastunut, mutta on edelleen suhteellisen korkealla tasolla. Ostovoiman kasvu yhdessä suotuisan palkkakehityksen kanssa on lisännyt kulutuskysyntää. Keskuspankin ohjaukorko on edelleen korkea vaikka sitä alennettiin merkittävästi loppuvuonna.

Kotimaisen tuotannon suosiminen on entuudestaan lisännyt Venäjällä tuotettujen raaka-aineiden ja tarvikkeiden määrää teollisuustuotannossa laadun heikkenemisestä huolimatta. Tämä saattaa entisestään heikentää tuontiraaka-aineiden asemaa arvoketjussa ja alentaa katetasoa, mutta tuonnin määrän kasvu voi lisätä ulkomaisten raaka-aineiden kysyntää ja vastaavasti vähentää tähän liittyviä Aspon riskejä.

Taloussuhteet ja niiden lisääntyminen tai muut Venäjän poliittisesta tai taloudellisesta tilanteesta johtuvat esteet voivat osaltaan vähentää kuljetuksia Venäjältä sekä suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä. Protektionistiset toimet voivat vähentää merikuljetuksia Venäjän arktisella alueella Venäjän tiukentaessa sisäisen liikenteen määräyksiä muun muassa energiatuotteiden kuljetuksissa. Suomessa ja muualla Euroopassa yhteiskunnallinen tavoite fossiilisten energialähteiden kulutuksen vähentämiseen energiantuotannossa lisääntyy jatkuvasti, mikä on vähentänyt ja vähentää hiilen kuljetustarvetta tulevaisuudessa. Korvaavien energiatuotteiden tarve tulee vastaavasti lisäämään kuljetuksia, mutta muutoksesta johtuen tulevaisuuden kuljetusmäärien arviointi on vaikeutunut. Kansainvälisten rahti-indeksien vaihtelu ja pysyminen pitkään matalalla tasolla sekä kaluston aiempi lisääntyminen kansainvälisesti erityisesti suurissa kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen pitkän aikavälin kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta. Strategisia riskejä voivat aiheuttaa taloudellisen tilanteen heikkeneminen kansainvälisesti sekä poliittisen ilmapiirin ja protektionismin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät ja tuotannolliset ratkaisut. Energiantuotannon rakenteisiin liittyvät päätökset, joihin vaikuttavat ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat, aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka tulevat vähentämään fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisäämään vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua teräksen tuotannon, kustannusrakenteiden, asiakasrakenteen muutosten, kuten omistuksen keskittymisen tai muiden syiden vaikutuksesta. Metallituotteiden kysynnän väheneminen maailmanmarkkinoilla voi aiheuttaa muutoksia merirahdian kysyntään myös jatkossa. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen matalien rahtihintojen seurauksena kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä ja kilpailu voi lisääntyä myös osaltaan leutojen ja jäättömien talvien seurauksena. Aspon ESL Shipping on kotiuttanut kaksi uutta, tälle alueelle ja asiakaskuntaan soveltuvaa vähän polttoainetta kuluttavaa ja vähäpäästöistä alusta, jotka kykenevät toimimaan myös jääolosuhteissa sekä parantanut kilpailukykyään merkittävästi vuonna 2018 toteuttamallaan yrityskaupalla.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkän aikavälin muutokset, alusten rakentaminen ja poistuminen markkinoilta, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus, yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Investointien patoutuminen ja purkautuminen voivat aiheuttaa pitkällä aikavälillä muutoksia kilpailutilanteessa ja asiakkaiden käyttäytymisessä. Itä- ja länsimarkkinoiden välinen kauppa voi kärsiä vapaakaupan rajoittamisesta ja sen seurauksena tavaroiden ja palveluiden myynti saattaa vähentyä.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Kysynnän muutokset erilaisten megatrendien seurauksena saattavat aiheuttaa Aspon tytäryhtiöiden tuote- ja palvelutarjontaan muutoksia, joiden seurauksena nykyisten tuotteiden korvaaminen uusilla voi olla vaikeaa. Disruptiiviset muutokset saattavat olla hyvin nopeita. Aspon strategisia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen kolmelle toimialalle ja liiketoiminnan

harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Aspo toimii länsimarkkinoiden lisäksi alueilla, joiden talouskehitys tai poliittinen ilmapiiri voivat muuttua hyvin nopeasti negatiiviseksi tai positiiviseksi, minkä seurauksena liiketoiminnan harjoittamisen edellytykset voivat muuttua merkittävästi.

Operatiiviset riskit

Aspon toimintaympäristön taloudellinen epävarmuus on katsauskaudella lisääntynyt vertailukauteen nähden. Tämän vuoksi operatiiviset riskit ovat myös kasvaneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin, tavaroihin ja palveluihin sekä henkilöihin liittyvät riskit. Päämiesten jakeluverkostoihinsa liittyvät valinnat voivat vaikuttaa positiivisesti tai negatiivisesti Aspon tytäryhtiöiden edustuksiin ja siten niiden taloudelliseen tulokseen. Erilaisten ulkopuolisten konserniin kohdistuvien väärinkäytösten uhka on entisestään lisääntynyt sähköisten välineiden kehittymisen ja lisääntyneen aktiivisuuden seurauksena.

Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on pitkään ollut kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvua hidastaviin riskeihin vaikuttavat mm. valuuttakurssien vaihtelu ja korkotaso, raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus, epäneutraalius tai korruptio.

Talouden kasvu ja vaihtoehtoisesti tuotannon supistuminen voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään. Poliittinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa ja tilanteen edelleen pitkittyessä voi hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua. Kuluttajien luottamus ja kuluttajakäyttäytyminen heijastuvat myös B-to-B-asiakkuuksien riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden kasvumahdollisuudet lisäävät kilpailijoiden halua aloittaa liiketoimintaa tai laajentaa liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja kärjistyneet tilanteet ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä näiltä markkinoilta, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä lisännyt markkinaosuuksia.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää tulosta sekä pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Valuuttakurssien muutokset voivat vastaavasti vaikuttaa tulosta ja tasetta vahvistavasti. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnat eivät ole kärsineet suuria asiakkuuksiin liittyviä luottotappioita, vaikka luottotappioriskit ovat kasvaneet ja niihin varaudutaan IFRS 9 -standardin periaatteiden mukaisesti.

Aspon liiketoimintojen käyttöönottamat tekniset tuotteet tai sovellukset voivat olla rikkoutuvia tai toimimattomia, jolloin niiden varaan laskettu tuloksen kasvu saattaa hidastua tai lykkääntyä. Aspon tuotteiden soveltumattomuus asiakkaiden tuotantoprosesseihin tai niiden tekniset ominaisuudet voivat aiheuttaa kaupan katteiden kaventumista tai toimituksiin liittyviä taloudellisia vaateita.

Operatiivisia riskejä ovat lisänneet myös tietotekniikkaan liittyvä rikollisuus, haittaohjelmat ja lisääntynyt petosyritysten määrä. Nämä voivat toteutuessaan aiheuttaa Aspolla taloudellisia menetyksiä. Tietotekninen suojautuminen ja sisäinen koulutus on Aspossa asianmukaisesti järjestetty, mutta hajautetusta rakenteesta johtuen yksittäisiä tapauksia voi toteutua. Poikkeamat sisäisistä prosesseista saattavat aiheuttaa menetyksiä esimerkiksi verojen tai viranomaismaksujen muodossa.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vahinkovakuutukset kilpailutetaan ja vakuutusmäärät päivitetään myös säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa eri syistä lisääntyneiden riskien seurauksena esimerkiksi sotatoimialueilla.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja ohjeistaa tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohtolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallinnasta vastaa Aspon talousjohtaja, joka raportoi konsernin toimitusjohtajalle.

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Yksityiskohtaisempi selvitys riskienhallintapolitiikasta ja merkittävimmistä riskeistä on julkistettu yhtiön kotisivuilla. Rahoitusriskeistä kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2019 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 31 419 779, joista yhtiön hallussa oli 296 650 osaketta eli 0,9 % osakepääomasta.

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2019 yhteensä 2 453 714 osaketta ja 20,1 miljoonaa euroa, eli 7,8 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Katsauskauden ylin kurssinoteeraus oli 9,42 euroa ja alin 7,52 euroa. Keskikurssi oli 8,20 euroa ja katsauskauden päätöskurssi 7,62 euroa. Katsauskauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 237,2 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli katsauskauden päättyessä yhteensä 10 260 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 1 217 033 osaketta eli 3,9 % osakekannasta.

OSINKOEHDOTUS

Aspon tavoitteena on pyrkiä vuosittain kasvavaan osingonmaksuun. Aspo on siirtynyt kaksi kertaa vuodessa tapahtuvaan osingonmaksuun vuonna 2017.

Hallitus ehdottaa, että tilikaudelta 2019 jaetaan osinkoa 0,45 euroa osakkeelta (0,44) ja ettei Aspo Oyj:n hallussa oleville omille osakkeille makseta osinkoa. Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2019 olivat 44 009 796,24 euroa, josta tilikauden voitto on 15 456 798,52 euroa. Osinkoon oikeuttavien osakkeiden määrä tilinpäätöstiedotteen julkaisupäivänä on 31 123 129 kappaletta.

Osinko maksetaan kahdessa erässä. Ensimmäinen erä 0,22 euroa/osake maksetaan osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä 9.4.2020 merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa osingonmaksupäiväksi 20.4.2020. Toinen erä 0,23 euroa/osake maksetaan marraskuussa 2020 osakkeenomistajille, jotka ovat täsmäytyspäivänä merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus päättää 29.10.2020 pidettäväksi sovitussa kokouksessaan toisen erän osingon täsmäytyspäivän ja osingonmaksupäivän suomalaisen arvo-osuusjärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Nykyisen järjestelmän mukaan osingon täsmäytyspäivä olisi 2.11.2020 ja osingon maksupäivä 9.11.2020.

Ennen kuin hallitus panee yhtiökokouksen päätöksen täytäntöön, sen on osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla arvioitava, onko yhtiön maksukyky ja/tai taloudellinen asema muuttunut yhtiökokouksen päätöksenteon jälkeen niin, että osakeyhtiölain mukaiset osingonjaon edellytykset eivät enää täyty. Osakeyhtiölain mukaisten edellytysten täyttyminen on edellytys yhtiökokouksen päätöksen täytäntöönpanolle.

HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi hallituksen jäseniksi uudelleen Mammu Kaarion, Mikael Laineen, Gustav Nybergin, Salla Pöyryn, Risto Salon ja Tatu Vehmaksen. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Mammu Kaarion. Kokouksessa hallitus päätti perustaa palkitsemisvaliokunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Gustav Nyberg ja jäseniksi Risto Salo ja Tatu Vehmas. Lisäksi hallitus päätti valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Mammu Kaarion ja jäseniksi Mikael Laineen ja Salla Pöyryn.

Hallituksella oli vuoden 2019 aikana 9 kokousta. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 98.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Toni Halonen.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Osinko

Aspo Oyj:n 9.4.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,44 euroa osakkeelta.

Osinko maksettiin kahdessa erässä. Ensimmäisen erän, 0,22 euroa/osake, maksupäivä oli 18.4.2019 ja toisen erän, 0,22 euroa/osake, maksupäivä oli 7.11.2019.

Hallituksen valtuutukset

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500.000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla, mikä vastaa noin 1,6 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus käsittää myös oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutusta ei käytetty tilikaudella.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta

yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutusta ei käytetty tilikaudella.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Yhtiökokous 9.4.2019 valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää hallituksen oikeuden päättää kaikista muista osakeannin ehdoista ja se sisältää siten myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista, osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa vuoden 2020 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutusta ei käytetty tilikaudella.

Aspo Oyj luovutti maaliskuussa 2019 yhteensä 7 711 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta Osakepalkkiojärjestelmään 2018-2020 kuuluneille henkilöille osakepalkkiona. Luovutus perustui varsinaisen yhtiökokouksen 10.4.2018 antamaan osakeantivaltuutukseen. Osakkeet luovutettiin osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti vastikkeetta.

OSAKKEENOMISTAJIEN NIMITYSTOIMIKUNNAN EHDOTUKSET YHTIÖKOKOUKSELLE

Osakkeenomistajien nimitystoimikunnan muodostavat neljän suurimman osakkeenomistajan edustajat. Vuoden 2020 varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotukset tehneeseen nimitystoimikuntaan ovat kuuluneet 30.8.2019 osakasluettelon mukaan suurimpien osakkeenomistajien edustajat: Roberto Lencioni, puheenjohtaja (Vehmaksen suku); Veronica Timgren (Nybergin suku mukaan lukien Oy Havsudden Ab); Annika Ekman (Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen); ja Reima Rytsölä (Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma).

Lisäksi Aspon hallituksen puheenjohtaja Gustav Nyberg on toiminut toimikunnan asiantuntijana.

Aspo Oyj:n osakkeenomistajien nimitystoimikunta ehdottaa Aspo Oyj:n 7.4.2020 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että hallituksen jäsenten määräksi vahvistetaan kuusi.

Hallituksen kokoonpano

Nimitystoimikunta ehdottaa, että toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2021 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä, hallituksen jäseniksi valitaan uudelleen yhtiön nykyiset hallituksen jäsenet Mammu Kaario, Mikael Laine, Gustav Nyberg, Salla Pöyry ja Tatu Vehmas sekä uudeksi jäseneksi Heikki Westerlund.

Hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot

Nimitystoimikunta ehdottaa, että hallituksen jäsenten kuukausipalkkiot säilyisivät ennallaan eli olisivat seuraavat:

- hallituksen jäsen 2 700 euroa / kuukausi
- varapuheenjohtaja 4 050 euroa / kuukausi
- puheenjohtaja 5 400 euroa / kuukausi

Lisäksi nimitystoimikunta ehdottaa, että tarkastusvaliokunnan sekä palkitsemisvaliokunnan jäsenten ja puheenjohtajien kokouspalkkiot säilytetään ennallaan. Valiokuntien jäsenille ehdotetaan maksettavaksi 700 euroa / kokous ja puheenjohtajille 1 050 euroa / kokous. Mikäli valiokunnan puheenjohtaja on myös hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, valiokunnan puheenjohtajan palkkion ehdotetaan olevan sama kuin valiokunnan jäsenellä. Hallituksen jäsenelle ei makseta palkkiota, mikäli hän on työ- tai toimisuhteessa Aspo-konserniin kuuluvaan yhtiöön.

Nimitystoimikunnan työjärjestys

Nimitystoimikunta ehdottaa nimitystoimikunnan työjärjestyksen 4. pykälä muuttamista seuraavasti. Työjärjestyksen kohta ”valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävä ehdotus hallituksen jäsenten palkitsemisasiosta” ehdotetaan muutettavan muotoon ”valmistella varsinaiselle yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset palkitsemispolitiikasta hallituksen palkitsemisen osalta ja hallituksen jäsenten muista palkitsemisasiosta”.

OIKEUDENKÄYNNIT

Ei käynnissä olevia oikeudenkäyntejä.

Helsingissä 13.2.2020

ASPO OYJ

Hallitus

ASPO-KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

	10-12/2019		10-12/2018	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	147,0	100,0	156,6	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,5	0,3	1,2	0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	0,0	0,0	-0,1	-0,1
Materiaalit ja palvelut	-96,3	-65,5	-104,4	-66,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-10,5	-7,1	-11,3	-7,2
Poistot ja arvonalentumiset käyttöoikeusomaisuuseristä	-3,3	-2,2	0,0	
Muut poistot ja arvonalentumiset	-4,0	-2,7	-8,1	-5,2
Liiketoiminnan muut kulut	-28,0	-19,0	-31,3	-20,0
Liikevoitto	5,4	3,7	2,6	1,7
Korkokulut vuokrasopimuksista	-0,1	-0,1		
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-0,8	-0,5	-1,1	-0,7
Voitto ennen veroja	4,5	3,1	1,5	1,0
Tuloverot	-0,8	-0,5	-0,7	-0,4
Tilikauden voitto	3,7	2,5	0,8	0,5
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	0,1		-0,3	
Suojauslaskenta	0,0		-0,1	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		0,0	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	0,1		-0,4	
Tilikauden laaja tulos	3,8		0,4	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	3,7		0,8	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	3,8		0,4	
Tulos/osake, euroa	0,10		0,02	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,10		0,02	

	1-12/2019		1-12/2018	
	Me	%	Me	%
Liikevaihto	587,7	100,0	540,9	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,2	4,1	0,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävien yhteisöjen tuloksista	0,0	0,0	-0,1	0,0
Materiaalit ja palvelut	-389,1	-66,2	-382,2	-70,7
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	-45,1	-7,7	-43,2	-8,0
Poistot käyttöoikeusomaisuuseristä	-13,7	-2,3		
Muut poistot ja arvonalentumiset	-14,9	-2,5	-16,5	-3,1
Liiketoiminnan muut kulut	-104,7	-17,8	-82,4	-15,2
Liikevoitto	21,1	3,6	20,6	3,8
Korkokulut vuokrasopimuksista	-0,7	-0,1		
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-2,2	-0,4	-4,2	-0,8
Voitto ennen veroja	18,2	3,1	16,4	3,0
Tuloverot	-2,1	-0,4	-2,2	-0,4
Tilikauden voitto	16,1	2,7	14,2	2,6
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:				
Muuntoerot	4,4		-1,9	
Suojauslaskenta	0,0		2,5	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	0,0		-0,1	
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	4,4		0,5	
Tilikauden laaja tulos	20,5		14,7	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos	16,1		14,2	
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos	20,5		14,7	
Tulos/osake, euroa	0,47		0,42	
Laimennettu tulos/osake, euroa	0,47		0,42	

ASPO-KONSERNIN TASE

	12/2019 Me	12/2018 Me	Muutos %
Varat			
Aineettomat hyödykkeet	7,9	8,9	-11,2
Liikearvo	43,3	43,0	0,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	180,2	175,1	2,9
Käyttöoikeusomaisuuserät	21,5		
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	1,4	1,5	-6,7
Muut pitkäaikaiset varat	0,6	2,8	-78,6
Pitkäaikaiset varat yhteensä	254,9	231,3	10,2
Vaihto-omaisuus	55,9	71,3	-21,6
Myynti- ja muut saamiset	75,4	77,8	-3,1
Rahavarat	23,7	19,3	22,8
Lyhytaikaiset varat yhteensä	155,0	168,4	-8,0
Varat yhteensä	409,9	399,7	2,6
Oma pääoma ja velat			
Osakepääoma	17,7	17,7	0,0
Muu oma pääoma	104,3	98,9	5,5
Oma pääoma yhteensä	122,0	116,6	4,6
Lainat ja käytetyt luottolimitit	141,7	170,9	-17,1
Vuokrasopimusvelat	8,8		
Muut velat	4,9	7,4	-33,8
Pitkäaikaiset velat yhteensä	155,4	178,3	-12,8
Lainat ja käytetyt luottolimitit	58,2	28,5	104,2
Vuokrasopimusvelat	13,0		
Osto- ja muut velat	61,3	76,3	-19,7
Lyhytaikaiset velat yhteensä	132,5	104,8	26,4
Oma pääoma ja velat yhteensä	409,9	399,7	2,6

ASPO-KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Käyvän arvon rahasto
 D = Muut rahastot
 E = Omat osakkeet
 F = Muuntoerot
 G = Kertyneet voittovarot
 H = Yhteensä

Me	A	B	C	D	E	F	G	H
Oma pääoma 1.1.2019	17,7	4,3	-0,1	41,4	-1,7	-23,5	78,5	116,6
IFRS 16 standardin vaikutus							0,0	0,0
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019							78,6	116,7
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							16,1	16,1
Muuntoerot						4,4		4,4
Rahavirran suojaus *								0,0
Laaja tulos yhteensä						4,4	16,1	20,5
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-13,7	-13,7
Hybridi-instrumentin korot							-1,7	-1,7
Osakepalkitseminen							0,2	0,2
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä							-15,2	-15,2
Oma pääoma 31.12.2019	17,7	4,3	-0,1	41,4	-1,7	-19,1	79,5	122,0
Oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	79,5	112,3
IFRS 2 standardimuutoksen vaikutus							0,6	0,6
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	17,7	4,3	-2,5	37,0	-2,1	-21,6	80,1	112,9
Tilikauden laaja tulos:								
Tilikauden voitto							14,2	14,2
Muuntoerot						-1,9		-1,9
Rahavirran suojaus *			2,4					2,4
Laaja tulos yhteensä			2,4			-1,9	14,2	14,7
Liiketoimet omistajien kanssa:								
Osingonjako							-13,3	-13,3
Hybridi-instrumentin korot							-1,7	-1,7
Osakepalkitseminen					0,4		-0,8	-0,4
Osakeanti				4,4				4,4
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				4,4	0,4		-15,8	-11,0
Oma pääoma 31.12.2018	17,7	4,3	-0,1	41,4	-1,7	-23,5	78,5	116,6

*verovaikutus huomioituna

ASPO-KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

	1-12/2019 Me	1-12/2018 Me
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto *)	21,1	20,6
Oikaisut liikevoittoon	28,1	15,9
Käyttöpääoman muutos	9,3	-10,7
Maksetut korot	-5,0	-3,7
Saadut korot	1,7	0,5
Maksetut tuloverot	-2,7	-2,3
Liiketoiminnan rahavirta	52,5	20,3
INVESTOINNIT		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-5,4	-43,1
Luovutustulot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,2	0,4
Hankitut liiketoiminnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-2,5	-12,5
Myydyt liiketoiminnat	0,3	0,1
Saadut osingot	0,1	
Investointien rahavirta	-7,3	-55,1
RAHOITUS		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,7	17,3
Pitkäaikaisten lainojen nostot	30,0	58,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-29,5	-25,4
Vuokrasopimusvelan lyhennykset *)	-27,7	
Hybridi-instrumentti, korot	-1,7	-1,7
Maksetut osingot	-13,7	-13,3
Rahoituksen rahavirta	-41,9	34,9
Rahavarojen muutos	3,3	0,1
Rahavarat vuoden alussa	19,3	19,9
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	1,1	-0,7
Rahavarat kauden lopussa	23,7	19,3

* Vuokrasopimukseen liittyvät rahavirrat ovat 1.1.2019 siirtyneet olennaisin osin liiketoiminnan rahavirrasta rahoituksen rahavirtaan IFRS 16 -standardin käyttöönoton myötä. Liiketoiminnan rahavirtaa parantava vaikutus oli noin 14 miljoonaa euroa.

ASPO-KONSERNIN LIIKEVAIHDON JAOTTELU

Liikevaihto markkina-alueittain

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
ESL Shipping	Me	Me	Me	Me
Suomi	20,0	21,3	79,6	48,3
Skandinavia	12,1	11,6	46,9	28,7
Baltia	3,0	1,4	8,1	6,3
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	0,1	1,3	0,5	7,1
Muut maat	10,1	10,8	39,9	29,7
Yhteensä	45,3	46,4	175,0	120,1
Leipurin				
Suomi	11,8	11,1	43,9	45,5
Skandinavia	0,3	0,0	0,7	0,3
Baltia	8,1	8,1	31,5	33,5
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	11,1	11,8	37,9	36,3
Muut maat	0,6	0,6	1,7	5,4
Yhteensä	31,9	31,6	115,7	121,0
Telko				
Suomi	16,6	21,3	71,6	81,9
Skandinavia	8,6	8,5	37,2	33,0
Baltia	4,0	5,3	18,3	20,8
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	31,6	34,4	132,8	128,5
Muut maat	9,0	9,1	37,1	35,6
Yhteensä	69,8	78,6	297,0	299,8
Yhteensä				
Suomi	48,4	53,7	195,1	175,7
Skandinavia	21,0	20,1	84,8	62,0
Baltia	15,1	14,8	57,9	60,6
Venäjä, muut IVY-maat + Ukraina	42,8	47,5	171,2	171,9
Muut maat	19,7	20,5	78,7	70,7
Yhteensä	147,0	156,6	587,7	540,9

Liikevaihto tuloutusajankohdan mukaan

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
ESL Shipping	Me	Me	Me	Me
Tuloutus yhtenä ajankohtana	1,6		1,6	
Tuloutus ajan kuluessa	43,7	46,4	173,4	120,1
Yhteensä	45,3	46,4	175,0	120,1
Leipurin				
Tuloutus yhtenä ajankohtana	30,6	30,5	111,5	112,7
Tuloutus ajan kuluessa	1,3	1,1	4,2	8,3
Yhteensä	31,9	31,6	115,7	121,0
Telko				
Tuloutus yhtenä ajankohtana	69,6	78,4	296,1	298,9
Tuloutus ajan kuluessa	0,2	0,2	0,9	0,9
Yhteensä	69,8	78,6	297,0	299,8
Yhteensä				
Tuloutus yhtenä ajankohtana	101,8	108,9	409,2	411,6
Tuloutus ajan kuluessa	45,2	47,7	178,5	129,3
Yhteensä	147,0	156,6	587,7	540,9

Liikevaihto tuoteryhmittelyn mukaan

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
ESL Shipping	Me	Me	Me	Me
Yhteensä	45,3	46,4	175,0	120,1
Leipurin				
Raaka-aineet	26,9	26,8	100,4	100,3
Koneet	5,0	4,8	15,3	20,7
Yhteensä	31,9	31,6	115,7	121,0
Telko				
Muovit	35,4	37,3	152,2	147,7
Kemikaalit	28,5	32,2	118,1	118,5
Kauko	5,9	9,1	26,7	33,6
Yhteensä	69,8	78,6	297,0	299,8
Yhteensä	147,0	156,6	587,7	540,9

ASPO-KONSERNIN SEGMENTTIEN VARAT JA VELAT

Segmenttien varat, Me	12/2019	12/2018
ESL Shipping	222,7	206,8
Leipurin	65,5	58,9
Telko	94,2	109,2
Segmenteille kohdistamattomat	27,5	24,8
Yhteensä	409,9	399,7

Segmenttien velat, Me	12/2019	12/2018
ESL Shipping	26,4	17,3
Leipurin	20,2	14,2
Telko	32,2	41,8
Segmenteille kohdistamattomat	209,0	209,8
Yhteensä	287,8	283,1

ASPO-KONSERNIN VASTUUSITOUMUKSET

	12/2019	12/2018
	Me	Me
ASPO-KONSERNIN VASTUUT		
Omista veloista annetut vakuudet:		
Annetut kiinnitykset	129,0	155,8
Takaukset	21,9	32,0
Muut vuokravastuut*	-	48,1
Muut vastuut*	26,5	0,3
Johdannais sopimukset, käyvät nettoarvot		
-koronvaihtosopimukset	-0,1	-0,2

* Muiden vastuiden pääasiallinen erä 2019 on aikarahdattujen laivojen vuokrahenkilöstö, joka esitettiin vertailuvuonna osana Muita vuokravastuita. Esittämistavan muutos johtuu IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin käyttöönotosta.

LAATIMISPERIAATTEET

Aspo Oyj:n tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuosisikatsaukset -standardin mukaan. Yhtiö on ottanut tilikauden alusta käyttöön tiettyjä uusia tai uudistettuja IFRS-standardeja ja IFRIC-tulkintoja vuoden 2018 tilinpäätöksessä kuvatulla tavalla. Muilta osin on noudatettu samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 31.12.2018. Katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Aspo Oyj noudattaa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Market

Authority, ESMA) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamaa ohjeistusta. Yhtiö julkaisee IFRS-tunnuslukujen ohella tiettyjä yleisesti käytettyjä muita tunnuslukuja, jotka ovat pääosin johdettavissa laajasta tuloslaskelmasta ja taseesta. Johdon näkemyksen mukaan tunnusluvut selventävät laajan tuloslaskelman ja taseen antamaa kuvaa toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tunnuslukujen laskentakaavat on selostettu Aspon Vuosi 2018 -julkaisun sivulla 48.

Uusien tai uudistettujen standardien käyttöönotto:

Konserni on soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 -standardin myötä kaikki vuokrasopimukset merkitään vuokralle ottajan taseeseen, eikä IAS 17 -standardin mukaista jaottelua operatiivisiin ja rahoitusleasingsopimuksiin enää tehdä. Uuden standardin mukaan taseeseen kirjataan kaikki vuokrasopimuksiin liittyvät omaisuuserät (käyttöoikeusomaisuuserät) ja tulevia vuokranmaksuja koskeva rahoitusvelka (vuokrasopimusvelka). Poikkeuksena ovat lyhytaikaiset ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevat vuokrasopimukset. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely säilyy suurelta osin IAS 17:n mukaisena.

Aspo-konserni toimii pääsääntöisesti vuokralle ottajana. Konsernilla on tavanomaisia liiketoimintaan liittyviä vuokrasopimuksia, kuten toimisto- ja varastotiloihin sekä kuljetuskalustoon ja autoihin liittyviä sopimuksia. Myös osa toimistotekniikasta on vuokrattua.

Siirtymä

Aspo on soveltanut IFRS 16 -standardin käyttöönotossa yksinkertaistettua menetelmää. Aspo on kirjannut 1.1.2019 avaavaan taseeseen käyttöoikeusomaisuuserät, jotka muodostuvat vuokrasopimusvelasta ja taseessa siirtymähetkellä olevista vuokrasopimuksiin liittyvistä etukäteen maksetuista vuokrista.

Aiemmin IAS 17 -standardin mukaisiksi rahoitusleasingsopimuksiksi luokiteltujen sopimusten velat ja varat on kirjattu IFRS 16 -standardin mukaiseen vuokrasopimusvelkaan ja käyttöoikeusomaisuuserään siirtymähetkellä 1.1.2019. Rahoitusleasingsopimukset, jotka kuuluvat helpotusten piiriin lyhytaikaisina tai arvoltaan vähäisinä, tai kohdistuvat aineettomiin hyödykkeisiin, on kirjattu pois taseesta ja erotus on kirjattu omaan pääomaan. Omaan pääomaan kirjattava erä oli vähäinen.

Aspo on soveltanut seuraavia käytännön apukeinoja IFRS 16 -käyttöönoton yhteydessä:

- Vuokrasopimukset, joiden vuokra-aikaa oli siirtymähetkellä 1.1.2019 jäljellä alle 12 kuukautta, on käsitelty lyhytaikaisina, ei taseeseen kirjattavina kohdeomaisuuserinä. Valinta oli kohdeomaisuuseräluokkakohtainen. Apukeinoa on sovellettu konsernissa kaikkiin muihin kohdeomaisuuseräluokkiin paitsi autoihin, jotka on kirjattu taseeseen, vaikka niiden jäljellä oleva vuokra-aika olisi ollut siirtymähetkellä alle 12 kuukautta.
- Vuokrasopimusvelkaa ja käyttöoikeusomaisuuserää ei kirjattu taseeseen sellaisista vuokrasopimuksista, jotka koskevat arvoltaan vähäisiä kohdeomaisuuseriä. Aspo käyttää vähäarvoisten kohdeomaisuuserien raja-arvona 5 000 euron hankintahintaa.
- Kahden edellä mainitun käytännön apukeinon piiriin kuuluvien vuokrasopimusten vuokramenot kirjataan kuluiksi liiketoiminnan muihin kuluihin tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.
- Ominaispiirteiltään samankaltaisiin vuokrasopimuksiin sovelletaan yhtä ennalta määriteltyä diskonttokorkoa. Diskonttokoron määrittämisessä vuokrasopimuksittain on käytetty kriteereinä kohdeomaisuuserän luokkaa, maantieteellistä sijaintia, valuuttaa, riskittömän koron maturiteettia sekä vuokralleottajan luottoriskipreemiota. Siirtymähetken lisäluoton korkojen painotettu keskiarvo oli 2,33 %.
- Sellaisten vuokrasopimusten osalta, joiden vuokra-ajan määrittämiseen sisältyy vuokrasopimuksen jatkamis- tai päättämisoptioita, vuokra-ajan määrittämisessä käytettiin standardin käyttöönottohetken tietämystä.

- Alkuvaiheen välittömiä menoja ei kirjattu käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenoon siirtymähetkellä 1.1.2019.

Johdon tekemät harkintaan perustuvat ratkaisut

Aspo noudattaa IFRS 16 -standardin mukaista ohjeistusta vuokrakauden määrittämiseen. Sellaisten vuokrasopimusten kohdalla, joissa vuokrasopimuksen voimassaoloaika on määriteltä toistaiseksi voimassa olevaksi, sovelletaan johdon harkintaan perustuvaa odotettavissa olevaa vuokra-aikaa. Odotettavissa olevan vuokra-ajan määrittämisessä on huomioitu myös vuokrasopimukseen sisältyvien, esimerkiksi sopimuksen ennenaikaiseen päättämiseen liittyvien, sanktioiden taloudelliset vaikutukset yhtiölle.

Merkittävin vaikutus toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta kohdistuu vuokrattuihin aluksiin. Mikäli alus on vuokrattu noin vuoden mittaisella vuokrasopimuksella, käytetään vuokrasopimusvelan laskennassa 13 kuukauden toistaiseksi voimassa olevaa vuokra-aikaa (kuluva kuukausi + seuraavat 12 kk). Koska merkittävä osa aluskannasta on vuokrattua, sopimuksen päättyessä on erittäin todennäköistä, että sama tai vastaavanlainen alus vuokrataan tilalle. Mikäli näin ei aiota tehdä, sopimus käsitellään määräaikaisena vuokrasopimuksena. Menettelyllä on pyritty antamaan sijoittajille parempi kuva vuokrasopimusvelkaan liittyvistä velvoitteista sekä käyttöoikeusomaisuuserän merkityksestä taseessa.

Vuokra-ajan jatkamis- ja päättämisoptiot on huomioitu vuokra-ajan pituuden määrittelyssä standardin ohjeistuksen mukaan. Jatkamisoptio lasketaan mukaan vuokra-aikaan, jos on kohtuullisen varmaa, että jatkamisoptio käytetään ja vastaavasti, mikäli on kohtuullisen varmaa, että päättämisoptiota ei käytetä, option kattama ajanjakso lasketaan mukaan vuokra-aikaan.

Silloin kun sopimus sisältää vuokran lisäksi muita eriä, kuten huollot, palvelut, alusten miehistön jne.; Aspo erottaa vuokraoikeudesta nämä erät vuokrasopimuksissa mainituin erillishinnoin tai arvioon perustuen.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutukset

Standardin käyttöönotto vaikuttaa merkittävästi Aspo-konsernin taseeseen ja siitä johdettuihin tunnuslukuihin sekä tuloslaskelman ja rahavirran rakenteeseen. Standardin perusteella taseeseen kirjattavat konsernin korollinen velka ja pitkäaikaiset varat ovat huomattavasti suurempia kuin IAS 17 Vuokrasopimukset -standardia sovellettaessa. Tunnuslukuista muutoksella on merkittävin vaikutus nettovelkaantumisasteeseen, joka nousi noin 30 prosenttiyksikköä. Tuloslaskelmassa aiemmin vuokrina esitetty kulu on poistunut, vuokraoikeuksien mukaisesta käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistokulu ja vuokraan sisältyvä koron osuus esitetään rahoituskuluissa. Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelan lyhennysosuuden siirto rahoituksen rahavirtaan kasvattaa liiketoiminnan rahavirtaa kokonaisrahavirran pysyessä ennallaan.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus Aspo-konsernin avaavaan taseeseen 1.1.2019 on esitetty oheisessa taulukossa. Avaavaan taseeseen lisättyjen käyttöoikeusomaisuuserien arvo oli 38,5 miljoonaa euroa, etukäteen maksettujen vuokrien arvo oli 0,9 miljoonaa euroa ja vuokrasopimusvelan määrä oli 37,6 miljoonaa euroa. Standardin sallimat aineettomiin hyödykkeisiin ja arvoltaan vähäisiin eriin kohdistuvat helpotukset puolestaan pienensivät IAS 17 mukaan käsiteltyjen rahoitusleasing-erien arvoa 1,2 miljoonaa euroa. Avaavan taseen vuokrasopimusveloista pitkäaikaisen velan osuus oli 10,4 miljoonaa euroa ja lyhytaikaisen vuokrasopimusvelan osuus oli 27,2 miljoonaa euroa.

IFRS 16 -standardin käyttöönoton vaikutus avaavaan taseeseen

	31.12.2018 Me	Lisätyt käyttöoikeus- omaisuuserät Me	IAS 17 mukaan käsiteltyjen rahoitusleasingerien muutokset *) Me	1.1.2019 Me
Varat				
Aineettomat hyödykkeet	8,9		-1,2	7,7
Liikearvo	43,0			43,0
Aineelliset				
käyttöomaisuushyödykkeet	175,1		0,0	175,1
Käyttöoikeusomaisuuserät		38,5		38,5
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	1,5			1,5
Muut pitkäaikaiset varat	2,8			2,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	231,3	38,5	-1,2	268,6
Vaihto-omaisuus	71,3			71,3
Myynti- ja muut saamiset	77,8	-0,9		76,9
Rahavarat	19,3			19,3
Lyhytaikaiset varat yhteensä	168,4	-0,9		167,5
Varat yhteensä	399,7	37,6	-1,2	436,1
Oma pääoma ja velat				
Osakepääoma	17,7			17,7
Muu oma pääoma	98,9		0,0	98,9
Oma pääoma yhteensä	116,6		0,0	116,7
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	170,9		-0,7	170,2
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat		10,4		10,4
Muut velat	7,4			7,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	178,3	10,4	-0,7	188,0
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	28,5		-0,5	28,0
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat		27,2		27,2
Osto- ja muut velat	76,3			76,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	104,8	27,2	-0,5	131,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	399,7	37,6	-1,2	436,1

*) IFRS 16 -standardin käyttöönoton aiheuttamat muutokset IAS 17 -standardin mukaisiin rahoitusleasingeihin aineettomien hyödykkeiden ja arvoltaan vähäisten omaisuuserien osalta.

ESL Shipping lunasti elokuussa vuokralla olleen ms Alppila-nimisen aluksen itselleen. Käyttöoikeusomaisuuseriin ei sisälly muita merkittäviä lunastusoptioita.

Katsauskauden lopussa merkittävimmät käyttöoikeusomaisuuserät olivat alukset 10,3 miljoonaa euroa ja toimisto- ja varastotilat 9,1 miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvät poistot olivat 13,7 miljoonaa euroa, joista aluksista kirjatut poistot olivat 9,8 miljoonaa euroa ja toimisto- ja varastotiloista kirjatut poistot 2,8 miljoonaa euroa. Käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvät vuokrat olivat 15,0 miljoonaa euroa, josta koron osuus oli 0,7 miljoonaa euroa. Muuttuvien vuokrien määrä sekä lyhytaikaisiin ja arvoltaan vähäisiin käyttöoikeusomaisuuseriin liittyvien vuokrien määrä ei ole merkittävä Aspö-konsernissa. Aspölla ei ole olennaisia vuokrasopimuksia vuokralleantajana.

Käyttöoikeusomaisuuserät luokittain

	Maa-alueet ja rakennukset Me	Alukset Me	Muut käyttöoikeusomaisuuserät Me	Yhteensä Me
Alkusaldo 1.1.2019	10,2	26,6	1,7	38,5
Muuntoerot	0,2			0,2
Lisäykset	2,1	8,7	1,5	12,3
Vähennykset	-0,7	-15,8	-0,3	-16,8
Vähennysten kertyneet poistot	0,1	0,6	0,3	1,0
Poistot	-2,8	-9,8	-1,1	-13,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	9,1	10,3	2,1	21,5

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Aspon raportoittavat segmentit ovat ESL Shipping, Leipurin ja Telko. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja. Vuoden 2019 alusta Kauko on raportoitu osana Telko-segmenttiä.

Konserni raportoi liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, muut IVY-maat, Ukraina sekä muut maat.

TIEDOTUSTILAISUUS

Lehdistö- ja analytikkotilaisuus järjestetään tänään torstaina 13.2.2020 klo 14.00 Hotel Kämpin Symposion-kabinetissa, Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki.

VARSINAINEN YHTIÖKOKOUS

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous on tarkoitus pitää tiistaina 7.4.2020 klo 10.00 Helsingissä.

TALOUDELLINEN TIEDOTTAMINEN 2020

Aspon tilinpäätös 2019 julkaistaan viimeistään 13.3.2020 suomeksi ja englanniksi. Tilinpäätös ja toimintakertomus on luettavissa ja tilattavissa yhtiön verkkosivuilta osoitteessa www.aspo.fi.

Aspo Oyj julkaisee vuonna 2020 kaksi osavuositilintä ja puolivuositilintä:

- osavuositilintä 1-3/2020 tiistaina 5.5.2020
- puolivuositilintä 1-6/2020 keskiviikkona 12.8.2020
- osavuositilintä 1-9/2020 torstaina 29.10.2020

Helsingissä 13.2.2020

ASPO OYJ

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Arto Meitsalo
talousjohtaja

Lisätiedot:

Aki Ojanen, 09 521 4010, 0400 106 592, sähköposti aki.ojanen@aspo.com

JAKELU:

Nasdaq Helsinki
Keskeiset tiedotusvälineet
www.aspo.fi

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B -asiakkaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kauko, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.